વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી

ધોરણ ૮

પ્રથમ સત્ર

Guided By E.T.Branch - D.I.E.T.Porbandar

માર્ગદર્શક : શ્રી યુ.ડી.મહેતા સાહેબ

Editing : પુરણ ગોંડલિયા

ફુલ સ્ક્રીનમાં જોવા માટે Ctrl + L

પ્રકરણ -૩

આધુનિક ખેતી

(MODERN AGRICULTURE)

પ્રસ્તુતકર્તા

નીરવ આર. કાંજીયા - શ્રી બખરલા પે.સે.શાળા-તા.પોરબંદર

પ્રીતિ જે. કારીયા- શ્રી વિંજરાણા પ્રા.શાળા-તા.પોરબંદર.

પુરાતન ખેતીમાં પડતી મુશ્કેલીઓ

- વધુ પડતો શ્રમ.
- ઓછુ ઉત્પાદન.

- સમયનો બગાડ.
- માનવસંપત્તિ નો વ્યય.

ખેતીમાં આધુનિકીકરણના કારણો

- ખેતીલાયક જમીનમાં ઘટાડો.
- શહેરીકરણ.
- વસ્તીવધારો.

www.pgondaliya.com

ખેતીમાં આધુનિકીકરણ

- આધુનિક ખેત ઓજારો.
- સુધારેલ બિયારણ.
- આધુનિક પિયત પદ્ધતિઓ.

વિવિધ આધુનિક ઓજારો

સુધારેલ બિયારણો

સુધારેલ બિયારણ એટલે વૈજ્ઞાનિક પધ્ધતિથી તૈયાર કરેલ બિયારણ

www.pgondaliya.com

આધુનિક ખેતપદ્ધતિઓ

- કિચન ગાર્ડન (Kitchen Garden)
- ટેરેસ ગાર્ડન (Terrace Garden)
- નેટ હાઉસ (Net House)
- બાગાયતી ખેતી (Horticulture)

1. કિચન ગાર્ડન (Kitchen Garden)

- ઘર કે શાળાની આસપાસ રહેલી જગ્યામાં વાવેતર કરી શકાય છે.
- જેમાં આમળાં, સરગવો, મીઠો લીમડો વગેરેનું વાવેતર થઇ શકે.
- વાલોળ, દૂધી, કારેલા, તૂરિયાં જેવા વેલાનું વાવેતર કરી શકાય.

www.pgondaliya.com

- તેમજ વચ્ચે ખુલ્લી રહેતી જગ્યામાં નાના ક્યારા બનાવી મેથી, પાલક, મરચી, રીંગણી, ટામેટી જેવાં શાકભાજીનું વાવેતર કરી કિચન ગાર્ડન બની શકે.

2. ટેરેસ ગાર્ડન (Terrace Garden)

મોટા શહેરોમાં ખેતી માટેની જગ્યાનો અભાવ હોય ત્યારે મકાનની છત પર પ્લાસ્ટીક પાથરી તેના પર માટીનું થર પાથરી શાકભાજી, ફૂલ છોડ ઉગાડી શકાય.

ટેરેસ ગાર્ડન

www.pgondaliya.com

૩.નેટ હાઉસ (Net House)

- છોડને સૂર્યની તીવ્ર ગરમીથી બચાવવા જરૂરી જગ્યામાં ચારેબાજુ અને ઉપર નેટ લગાડવામાં આવે છે. જેમાં જરૂરી તાપમાન જળવાઈ રહેવાને કારણે છોડની વૃદ્ધિ અને વિકાસ સારો થાય છે.

બાગાયતી ખેતી (Horticulture)

➢જમીનના નાના ટુકડાનો ઉપયોગ કરી ટૂંકા સમયગાળામાં વધુ નફો આપનાર ખેતી

➢ફળ અને ફૂલ ની સમૃદ્ધ ખેતી.

www.pgondaliya.com

બાગાયતી ખેતી

હાયડ્રોપોનીક્સ (Hydroponics)

- ***જમીન વિના ખેતી કરવાની પદ્ધતિ.***

1. વોટર કલ્ચર પદ્ધતિ

2. ગ્રેવલ કલ્ચર પદ્ધતિ

3. સેન્ડ કલ્ચર પદ્ધતિ

વોટર કલ્ચર પદ્ધતિ

- પાણીના પાઈપમાં કાણા પાડવા.
- છોડના મૂળને તેમાં ગોઠવવા.
- પાઈપમાં પોટેશિયમ, કેલ્શિયમ, આયર્ન જેવા તત્વોયુક્ત પાણી વહેડાવવું.

www.pgondaliya.com

ગ્રેવલ કલ્ચર

- મકાનની છત પર પ્લાસ્ટિક નાખી રોપા સ્થિર રહે માટે કાંકરાનો સ્તર કરી પોષક તત્વોયુક્ત પાણીનો છંટકાવ કરવો.

- ઝડપી વિકાસ અને વધુ ઉત્પાદન.

સેન્ડ કલ્ચર પદ્ધતિ

- મકાનની છત પર પ્લાસ્ટિક નાખી રોપા સ્થિર રહે માટે રેતી અથવા માટીનો સ્તર કરી પોષક ત્તત્વોયુક્ત પાણીનો છંટકાવ કરવો.
- ઝડપી વિકાસ અને વધુ ઉત્પાદન.

www.pgondaliya.com

સિંચાઇ પદ્ધતિઓ

ફુવારા સિંચાઇ

www.pgondaliya.com

ધોરીયા પિયત

ટપક સિંચાઇ

www.pgondaliya.com

Thank You
પોરબંદર
WisdomTimes.com